

پنوموتوراکس خودبخودی

دکتر رضاداوری، استاد یاربخش جراحی قفسه صدری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی شیواز
دکتر محمد باقر رحیم، استاد یاربخش جراحی قفسه صدری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تهران

SPONTANEOUS PNEUMOTHORAX ABSTRACT

A case with bilateral spontaneous pneumothorax was presented. Etiology, mechanism, and treatment were discussed on the review of literature. Spontaneous Pneumothorax is a clinical entity resulting from a sudden non traumatic rupture of the lung. Biach reported in 1880 that 78% of 916 patients with spontaneous pneumothorax had tuberculosis. Kjergaard emphasized in 1932 the primary importance of subpleural bleb disease. Currently the clinical spectrum of spontaneous pneumothorax seems to have entered a third era with the recognition of the interstitial lung disease and AIDS as a significant etiology. Standard treatment is including : observation, thoracocentesis, tube thoracostomy, chemical pleurodesis, bullectomy or wedge resection of lung with pleural abrasion and occasionally pleurectomy. Little information has been reported regarding the efficacy of such treatment in spontaneous pneumothorax secondary to non bleb disease.

خودبخود با علل دیگر، اطلاعات کافی وجود ندارد.

چکیده

در این مقاله ضمن معرفی یک بیمار با پنوموتوراکس خودبخود دو طرفه، اتیولوژی، مکانیزم و نحوه درمان پنوموتوراکس خودبخود با توجه به مقالات ۲۸ سال گذشته مورد بررسی قرار گرفته است. پنوموتوراکس خودبخودی بدون دخالت ترومای در اثر پاره شدن حاد پاراتشیم ریه ایجاد می شود. علت بیماری در اوایل قرن بیستم پیشتر به علت سل ریوی بود، بعدها اهمیت bleb در ایجاد آن شرح داده شد. در حال حاضر اهمیت بیماریهای نسج بینابینی ریه و ایدز را در ایجاد آن تباید از نظر دور داشت. روشهای درمانی این بیماران شامل: تحت نظر گرفتن بیمار، توراکوستره، گذاشتن لوله تراکمی توراکس، پلورودز دارویی، پلوروسکوبی و درمانهای جراحی بولکتومی یا Wedge رزکسیون همراه با پلورکتومی و پیشتر خراش دادن پلور (Pleural abrasion) می باشد. نتایج این روشهای درمانی کلائیک پیشتر در بیماران با اتیولوژی bleb شده است و در مورد اثرات مفید این روشهای درمان پنوموتوراکس

مقدمه

پنوموتوراکس خودبخود می تواند اولیه و بدون علت مشخص و یا ثانوی به بیماریهای ریوی دیگر ایجاد شود. تمام بیماران با پنوموتوراکس خودبخود با پیدا شن ناگهانی درد تیز و بروزه در قفسه سینه مراجعه می کنند. ۶۰ درصد بیماران در شروع علائم دچار تنگی نفس تیز می باشند. تقریباً ۵۰ درصد بیماران ارتباط شدیدی کی بین بیماری خود و فعالیت ناگهانی مانند سرفه، عطسه و ترومای ذکر می کنند. تعدادی از بیماران در زمانی که در حال استراحت کامل هستند، دچار پنوموتوراکس خودبخود می شوند. افرادی که مشاغل سخت کارگری دارند نسبت به افرادی که مشاغل آرام ونشسته دارند، استعداد بیشتری برای ابتلاء به این بیماری ندارند. در افراد پیر اضطراب و تنگی نفس بیشتر از میزان پنوموتوراکس است و معمولاً علت مشخص تری مانند COPD، آمفیزیم ریوی و تومور برای ایجاد

عمده، پنوموتوراکس خودبخود، ترومایک و تشخیصی تفییم می‌کنند (جدول ۱).

پنوموتوراکس خودبخود بیماری شناخته شده‌ای است که بدون دخالت هرگونه ترومای نافذ، ترمای غیر نافذ و بازو ترمای و در اثر پاره شدن حاد پارانشیم ریه ایجاد می‌شود. این بیماری می‌تواند اولیه و یا بدون علت و یا ثانویه به بیماری پاتولوژیهای دیگر غیر از ترمای باشد. دو مکانیزم در ایجاد آن نقش دارد.

۱- پارگی در پلور احتشایی به دنبال پاره شدن *bleb* و یا نکروز پارانشیم ریه

۲- پاره شدن آلوئول در اثر انسداد دینامیک برونکیولهای انتهایی و ایجاد مکانیزم *check valve* (۱، ۲)

از نظر ایدمیولوژی پنوموتوراکس خودبخود تاریخچه جالبی دارد. دو دوره مشخص را می‌توان ذکر نمود. Biach در سال ۱۸۸۰ میلادی نشان داد که در صد از ۹۱۶ بیمار مورد مطالعه او به علت بیماری سل دچار پنوموتوراکس خودبخود شده‌اند. دوره دوم با کارهای Kjaergaard در سوئد شروع شد که اهمیت *bleb* را بین داشت و تاکتون نیز *bleb* در پیشتر گزارشها علت ایجاد پنوموتوراکس خودبخود بوده است. در حال حاضر به نظر می‌رسد طیف بالینی پنوموتوراکس خودبخود وارد سرمهین عصر خود شده است. با مطالعاتی که Clagett در ۱۹۶۷ و Getz در ۱۹۸۳ در مورد بیماریهای نسج بینابینی ریه انجام دادند، به نظر می‌رسد که *bleb* دیگر اهمیت گذشته خود را ندارد. از طرف دیگر بیماری ایدز و بیماریهای ریوی مربوط به آن، اهمیت بیماریهای *non bleb* را در ایجاد پنوموتوراکس خودبخود پیشترکرده است. در شهرهای بزرگ از نظر ایدمیولوژی و اتیولوژی پنوموتوراکس خود به خود گزایش آماری، از یک بیماری ناشی از *bleb* در حال تغییر به بیماری *non bleb* می‌باشد. در آخرین مطالعه‌ای که بین سالهای ۱۹۸۳ تا ۱۹۹۱ توسط Wait و همکارانش انجام شده است، از ۱۲۰ بیمار گزارش شده، ۳۲ بیمار (۲۶/۶ درصد) مبتلا به بیماری ایدز بوده‌اند، ۴۳ بیمار (۳۵/۸ درصد) *bleb* داشته‌اند و ۴۵ بیمار (۳۷/۵ درصد) بیماری *non bleb* غیر از ایدز داشته‌اند (۲).

در کتابهای کلاسیک، ۸۰ درصد از موارد پنوموتوراکس خود به خود را ناشی از *bleb* می‌دانند. *bleb* ناشی از تجمع هوا در بین پارانشیم ریه و وزیر پلور احتشایی به دنبال پاره شدن دیواره آلوئول می‌باشد و اندازه آن یک تا دو سانتیمتر است. *bleb* در افراد جوان و در ۸۵ درصد موارد کمتر از ۴۰ سال اتفاق می‌افتد. اتسیدانس سالیانه آن ۹ بیمار در هر ۱۰۰۰۰۰ نفر می‌باشد. این افراد بیشتر قد، لاغر، سینگاری می‌باشند و بین ۲۰ تا ۳۰ سال سن دارند. گاهی سابقه فامیلی مشتبه دارند. اگر قبل از دچار پنوموتوراکس شده‌اند، در ۹۰ درصد موارد شناس ایجاد مجدد آن در همان طرف قبلي است. پنوموتوراکس دو طرفه هم‌زمان بین ۵ تا ۷ درصد و غیر هم‌زمان تا ۱۰ درصد گزارش شده است. در بررسی این بیماران نشان داده شده است که بعد از هربار ایجاد پنوموتوراکس، تمایل به عود پیشتر می‌شود، به طوری که شناس ایجاد آن بعد از دو میان بار، ۵۰ درصد،

آن وجود دارد. اتسیدانس عود در این بیماران کمتر از پنوموتوراکس خودبخود اولیه است و کمتر به تراکوتومی احتیاج خواهد شد.

علائم فیزیکی شامل کاهش لرزش تنفسی (tactile fremitus)، افزایش طنین دق ریه (سونوریتی شدید) و کاهش حرکات قفسه سینه، کاهش صدای تنفسی و انحراف مدیاستن است. در موارد شدیدتر، سیانوز و علائم نارسایی ریوی دیده می‌شود. باید توجه داشت که این بیماری می‌تواند به صورت یک طرفه یا دو طرفه به طور همزمان و یا غیر همزمان ایجاد شود. در مواردی تشخیص بیماری با توجه به تاریخچه و معاینه فیزیکی مشکل است، لذا استفاده از وسائل تشخیصی واژگمنه رادیوگرافی در این بیماران ضروری است. در رادیوگرافی، فشرده شدن ریه و جدا شدن آن از جنبه جداری مشاهده می‌شود. این بیماری را باید از "giant bullous" با رادیوگرافی، تست سکه و در مواردی به کمک سی تی اسکن تشخیص افتراقی داد.

شرح حال بیمار

مرد ۲۴ ساله‌ای با درد قفسه سینه به مدت سه ساعت، در صبح به بخش اتفاقات مراجعه می‌کند. بیمار زمانی که از خواب برمی‌خیزد، دچار درد ناگهانی قفسه سینه همراه با تنگی نفس می‌شود. درد در طرف چپ قفسه سینه شدیدتر بوده است و با تنگی نفس پیش رونده واستفراغ همراه می‌شود. بیمار سیگاری است و ۴ سال قبل دچار درد ناگهانی در ناحیه چپ ریه شده بود که به پزشک مراجعه می‌کند و بدون رادیوگرافی ریه و بامصرف دارو در برطرف می‌شود. هنگام معاینه، بیمار تنگی نفس، تاکیکاری و تاکی پنه داشت و در سمع ریه‌ها کاهش صدای تنفسی کاهش یافته بود، رادیوگرافی ریه پنوموتوراکس دو طرفه را نشان داد که با گذاشتن لوله تراکمی در هر دو طرف، ریه‌ها اتساع کامل پیدا کردند، اما نشت فعال هوا در طرف چپ ادامه داشت (شکل ۱). ۲ روز بعد بیمار با شرایط خوب به اتفاق عمل بوده شد و با توجه به سابقه قبلی بیمار و نشت هوا در طرف چپ، تراکوتومی قدمی انجام شد. خسایعه بیمار آمفیزم موضعی در قله ریه چپ همراه با پاره شدن کیست کوچکی به قطر ۱/۵ سانتیمتر بود که باعث ادامه نشت هوا می‌شد. wedge رزکسیون همراه با خراش دادن پلور انجام شد. در طول عمل آمادگی برای عمل بر روی ریه راست نیز وجوده داشت که با توجه به اتساع کامل ریه راست و عدم نشت هوا قبل و حین عمل جراحی از آن صرف نظر شد (شکل ۲ و ۳). بیمار یک هفته بعد از عمل مرخص شد و در طول ۲ سال مراجعات خود به درمانگاه، مشکل خاصی نداشت. تشخیص پاتولوژی تغییرات موضعی آمفیزم ریه بود.

بحث

پنوموتوراکس به عنوان اولین بیماری فضای جنب، شناخته شده است و بیشتر پزشکان حداقل با نوع ترموماتیک آن آشناشی دارند. این بیماری می‌تواند بصورت خودبخود، بدنبال ترمای، جراحی و یا در اثر اقدامات درمانی ایجاد شود. پنوموتوراکس را به سه گروه

اما عملت بیماری همچنان باقی می‌ماند و این باعث انسیدانس بالای عود بیماری (که تا ۶۰ درصد گزارش شده است) می‌شود.^{۱۰،۱۱} گذاشتن لوله سینه همراه پلورودز داروئی از طریق آن و یا به کمک پلوروسکوپی و نهایتاً عمل جراحی توراکوتومی و بولکوتومی بازرسکیون^{wedge} همراه با خراش دادن پلور درمانهای بعدی پنوموتوراکس خود بخوبی است.

مشاهدات

تحت نظر گرفتن بیمار و استراحت در بیمارانی انجام می‌شود که علائم بالینی تدارند. وضعیت بیمار ثابت است و میزان پنوموتوراکس کمتر از ۲۰ درصد است. وضعیت بیمار باید بعد از ۲۴ ساعت مجدد بررسی شود و در صورت ایجاد علائم بالینی، پیشرفت پنوموتوراکس و یا تاخیر در اتساع مجدد ریه، توراکوستز و یا گذاشتن لوله توراکس لازم است.

توراکوستز

به علت جذب کم هوا در فضای پلور، گروهی آسپیراسیون فضای پلور را مطرح کرده‌اند. این روش در بیمارانی که پنوموتوراکس خودبخود بزرگ بدون علامت و شرایط پایدار و یا پنوموتوراکس کوچک (۱۰-۲۵ درصد) با علائم کم و بدون بیماری زمینه‌ای ریه دارند اندیکاسیون دارد. از عوارض این روش امکان صدمه به بافت ریه در حال اتساع می‌باشد و ندرتاً تبدیل یک پنوموتوراکس استریل به آمپیم می‌باشد. میزان موفقیت با این روش را بین ۳۰ تا ۷۰ درصد گزارش کرده‌اند که پیشترین شناسن موفقیت در بیماران جوان بدون بیماری زمینه‌ای است.

لوله توراکس

روش استاندارد در پنوموتوراکس پیشتر از ۲۰ درصد گذاشتن لوله توراکس است.^{۱۱،۱۲} در مورد استفاده همزمان از ساکشن، اتفاق نظر وجود ندارد.^{۱۰،۱۱}

در صورتی که ریه یا گذاشتن یک لوله سینه، اتساع کافی پیدا کرد و کیست آمفیزم بزرگ ریه (giant bullous) و انسداد داخل برونیش را از طریق رادیو گرافی و برونکوسکوپی رد کردیم، دو مین لوله سینه گذاشته می‌شود. در بیمارانی که با گذاشتن لوله سینه، ریه اتساع پیدا می‌کند و میزان نشت هوا اندک است، می‌توان از Heimlich's valve استفاده کرد و درمان را به صورت سریالی ادامه داد.

پلورودوز داروئی (chemica pleurodesis)

عود مجدد پنوموتوراکس خود بخود و یا عدم جواب به درمان و باقی ماندن پنوموتوراکس رامی توان با پلورودوز داروئی از طریق لوله سینه و یا پلوروسکوپ درمان کرد. در پنوموتوراکس خود به خود ثانویه، اولین عود بیماری و یا ادامه یافتن نشت هوا از اندیکاسیونهای پلورودوز داروئی است. تراسیکلین بیشتر از موارد دیگر استفاده شده است و تنها

سومین بار، ۶۲ درصد و چهارمین بار، ۸۰ درصد است.^{۱۳} درصد بیماران ممکن است تا یک هفته بعد از پنوموتوراکس جهت درمان مراجعت نکند و بعضی ممکن است هرگز به پزشک مراجعه نکند. در ۱۵ درصد موارد، bleb در رادیو گرافی قابل تشخیص است. پیشتر آنها در قله ریه‌ها و گاهی نیز در فیسورهای ریه دیده می‌شوند. در توراکوتومی ۸۵ درصد bleb دیده می‌شود، در ۲۰ تا ۲۵ درصد پنوموتوراکس خود به خود اولیه، هیچ چیز غیرطبیعی در توراکوتومی دیده نمی‌شود که از این گروه ۲ تا ۳ درصد دچار سل ریوی می‌شوند و یا سل مخفی ریه دارند. آقای Kjaergaard توصیه می‌کند در مواردی که علت مشخصی برای ایجاد پنوموتوراکس وجود نداارد، خلط این بیماران برای وجود میکروب سل مورد بررسی فرار گیرد.^{۲۰} درصد موارد پنوموتوراکس خود بخود معلوم یک بیماری موضعی یا عمومی ریوی می‌باشد (جدول ۲). COPD علت پنوموتوراکس خود به خود بین ۶۵ تا ۴۵ سالگی است که به علت بول ایجاد می‌شود. بول ناشی از تخریب پیشرونده در دیواره آلوئول و ایجاد کیستهای متعدد هوایی است. پنومونی، آبسه ریوی، عفونت فارچی ریه، آسم و بیماریهای نسج بینایینی ریه نیز می‌تواند باعث پنوموتوراکس ثانویه شود. از علل غیر شایع، تومورهای اولیه و متاستاتیک ریه، انفارکتوس ریوی، آمپیم، آبسه زیر دیافراگم، کیست هیداتید ریه، آندومتریوز و استفاده از دستگاه تهویه مکانیکی ریه است. از گروه تومورها، بخصوص متاستاز انواع سارکوم و دربچه‌ها خصوصاً سارکوم استخوان می‌تواند باعث ایجاد پنوموتوراکس خود به خود شوند. از علل نادر پنوتوموراکس که به طور اختصاصی در خانمهای گزارش شده است، نوع catamenial شروع قاعدگی ایجاد می‌شود و دیگری لنفاژیومیوماتوز ریوی است که نوعی عارضه بینایینی ریوی است و با ایجاد کیستهای متعدد ریوی باعث پنوموتوراکس شیلوتوراکس و هموپتیزی در بیمار می‌شود.

شاپرین عارضه پنوموتوراکس خود به خود عود مجدد این بیماری است که به حدود ۶۰ درصد می‌رسد و معمولاً در $\frac{2}{3}$ موارد تا ۲ سال بعد از پنوموتوراکس اول پیش می‌آید.^{۱۴} تجمع های در فضای پلور، هموموتوراکس، آمپیم، پنوموتوراکس فشارنده و پنوموتوراکس مزمن و نارساپی ریوی از دیگر عوارض این بیماری است (جدول ۳).

درمان

هدف از درمان در پنوموتوراکس خود بخود، از بین بردن علائم، توجه به عوارض بیماری و جلوگیری از عود آن است. انتخاب نوع درمان بستگی به شدت و مدت زمان علائم، مجوز بیماری زمینه‌ای ریوی، سابقه پنوموتوراکس قبلی و شغل بیمار دارد. در چند دهه اخیر اتفاق نظر در درمان این بیماری وجود نداشته است. تحت نظر گرفتن بیمار و درناز بالوله پلور (chest tube) اولین خط درمان هستند. گرچه با این روش علائم بیماری از بین می‌رود،

وکشیدن گاز خشک بر سطح پلور جداری و ایجاد اریتم و خونریزی مسویرگی و به میزان کمتر در سطح پلور احتشایی انجام می شود.^{۱۰,۱۱}

عدهای از محققین را توجه به انسیدانس بالای وجود bleb در هر دو ریه، انسزیون استرنوتومی میانی را پیشنهاد می کنند که همزمان خراش دادن پلور دو طرفه انجام شود.^{۱۲,۱۳}

در مطالعه‌ای بر روی ۲۶ بیمار با استرنوتومی میانی از ده بیمار که ظاهراً bleb یک طرفه داشته‌اند، پس از جراحی مشخص شد که در ۸ بیمار (۲۶ درصد) ضایعات دوطرفه بوده است.^{۱۴} استفاده از این انسزیون در افراد مسن با توجه به چسبندگی و سیعتر ریه در ناحیه خلفی و قاعده ریه توصیه نمی شود. در خانمهای نیز به علت اشکال در زیبایی، این انسزیون توصیه نمی شود و در صورت لزوم از انسزیون قدامی دوطرفه زیر پستان استفاده می شود.^{۱۵}

در مورد افرادی که به طور همزمان پنوموتوراکس دو طرفه دارند، اتفاق نظر وجود ندارد.^{۱۶} عدهای را عقیده بر این است که باید توراکوتومی دو طرفه همزمان یا غیر همزمان انجام داد. بعضی‌ها استرنوتومی میانی را پیشنهاد کرده‌اند، در حالی که عدهای دیگر لزوم عمل دوطرفه را لازم ندانسته‌اند و در طرفی که نشت هوا وجود دارد، اقدام به توراکوتومی می کنند و حتی بعضی فقط بیمار را با لوله سینه درمان کرده‌اند.^{۱۷,۱۸,۱۹} آنچه مسلم است در این مورد باید با توجه به شرایط بیمار در هر مورد جداگانه تصمیم‌گیری کرد.

در مورد تومورهای متاستاتیک متفاوت در صورتی که شرایط بیمار مناسب باشد، رزکسیون تومور و در غیر این صورت گذاشتن لوله سینه واستفاده از رادیوتراپی و شیمی درمانی توصیه می شود.

استفاده از پلوروسکوبی در تمام این بیماران توسط Olsen Anderson پیشنهاد شده است.^{۲۰} این گروه با پلوروسکوبی و مشخص کردن علت پنوموتوراکس در صورتی که اندازه کیست بیشتر از ۲ سانتیمتر باشد، عمل جراحی را توصیه می کنند و اگر اندازه کیست کمتر از ۲ سانتیمتر باشد از طریق پلوروسکوبی با تتراسایکلین پورودز انجام می دهند.

عارضه آن ایجاد درد در موقع تزریق است. نکته قابل ذکر این است که تتراسایکلین را باید در زمانی استفاده کرد که ریه اتساع کامل دارد و نشت هوا قطع شده باشد زیرا به علت بسته شدن لوله سینه بعد از تزریق، در صورت ادامه نشت هوا، پنوموتوراکس فشاری ایجاد می شود. آفای الماسی و همکاران با استفاده از لوله سینه و تغییر وضعیت آن به شکل وارونه و با حفظ ارتفاع ۶۰ سانتیمتر از سطح بدن بیمار توانسته‌اند بدون بستن لوله سینه و بدون خطر ایجاد پنوموتوراکس فشاری در زمانی که نشت فعال هوا وجود داشته، اقدام به کنترل آن نمایند (شکل ۳).

Dumire "autologous blood patch" روش دیگری است که و همکاران در ۲ بیمار دارای نشت هوا که کاندید عمل جراحی بودند، استفاده کردند. Robinson نیز در ۲۵ بیمار از این روش استفاده کرده است و در ۸۵ درصد موارد موفق بوده است.

پلوروسکوبی

قبل از اقدام به توراکوتومی، در صورتی که نشت فعال وجود داشته باشد، پلوروسکوبی اندیکاسیون دارد. به کمک پلوروسکوبی تعداد bleb و اندازه نشت هوا مشخص می شود، همچنین چسبندگی‌هایی که مانع از اتساع مجدد ریه می شود را می توان از بین برد. در صورت اتساع ریه از طریق پلوروسکوب به وسیله پاشیدن پودر تالک، پلورودوز به طور همزمان انجام می شود.

پلورودوز مکانیکی (Mechanical Pleurodesis)

در ۹ تا ۲۰ درصد بیماران با پنوموتوراکس خودبخود درمان جراحی و mechanical pleurodesis لازم است. اندیکاسیونهای عمل جراحی در جدول ۴ خلاصه شده است. درمان جراحی شامل برداشتن پلور و در مواردی wedge resection (subsegmental resection) همراه با خراش دادن پلور اندراست برداشتن پلور است. خراش دادن پلور به علت عوارض کمتر، درمان انتخابی است. این روش از طریق انسزیون قدامی جانبه زیر پستانی

جدول شماره (۱) طبقه بندی پنوموتوراکس

خودبخودی

اولیه، بدون علت پاتولوژیک زمینه‌ای ثانویه، همراه بیماریهای زمینه‌ای ربوی کاتامیتال

نوزادی

تروماتیک

کاتتریزاسیون و ریدهای مرکزی، تهویه مکانیکی، توراکوستز تشخیص

بررسی پاتولوژی بیماریهای پلور و ریه با کنترast هوا

جدول شماره (۲) علل ثانویه پنوموتوراکس خودبخود

بیماری مجاری هوایی	ضایعات بولووس (Bullous)
بیماریهای مزمن انسداد ریه	آسم
کیست (مادرزادی)	سیستیک فیروزیس

بیماریهای انترستیوال (Interstitial) (ریه)

فیروز اولیه ریه	گرانولوم اثوزیتوفیلیک
سارکوئیدوز	توبروز اسکلروزیس

جدول شماره (۴) اندیکاسیونهای توراکوتومی در بیماران با پنوموتوراکس خودبخود

- ۱ - نشت هوا به مقدار زیاد از Chest tube - که مانع از ریه گردد.
- ۲ - ادامه نشت هوا به مدت بیش از ۷ روز
- ۳ - پنوموتوراکس عود گشته (حمله دوم)
- ۴ - عوارض پنوموتوراکس
  - الف - هموتوراکس
  - ب - آمیم
  - ج - پنوموتوراکس مزمن
- ۵ - اندیکاسیونهای جراحی ویژه برای مواردی از پنوموتوراکس خودبخودی ثانویه
- ۶ - اندیکاسیونهای شغلی بعد از حمله اول
  - الف - خلبانها
  - ب - غواصان
  - ج - ساکین مناطق دوردست
- ۷ - وجود پنوموتوراکس در طرف مقابل
- ۸ - پنوموتوراکس دو طرفه همزمان
- ۹ - وجود کیست بزرگ هواشی در رادیوگرافی

ادامه جدول شماره (۲)

بیماریهای عروقی کلائزن

عفونی

پنومونی می‌هوایی

پنومونی استافیلوکوکی

پنومونی گرام - منفی

آسم ریه

اکتیو مايكروزیس

نرکاردیوزیس

توبکلوزیس

مايكروباکتریهای آشیک

شوپلاسم

اولیه

متاستاتیک

سایر بیماریها

اندومنتیز

Ehler - Danlos

آمبولی ریه

سندرم مارfan (Marfan)

جدول شماره (۳) عوارض پنومونی خودبخود

عود مجدد

تحمیح مانع در پلور

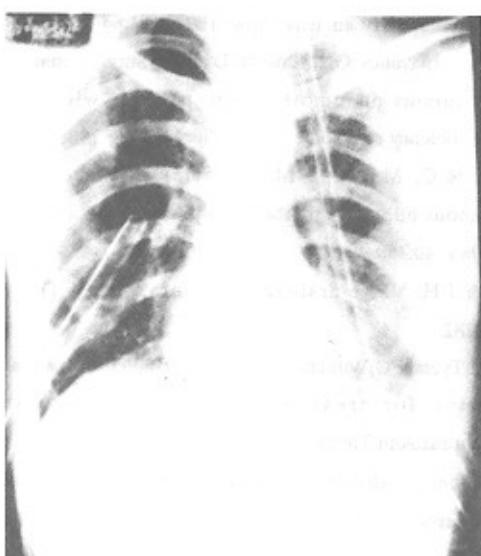
تحمیح خون در پلور

نارسائی تنفس

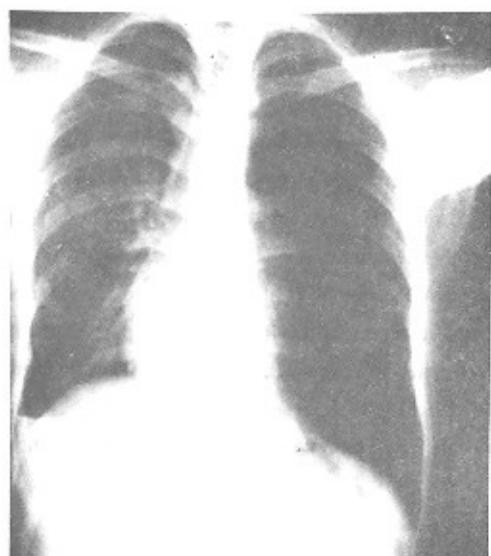
آمیم

پنوموتوراکس فشارنده

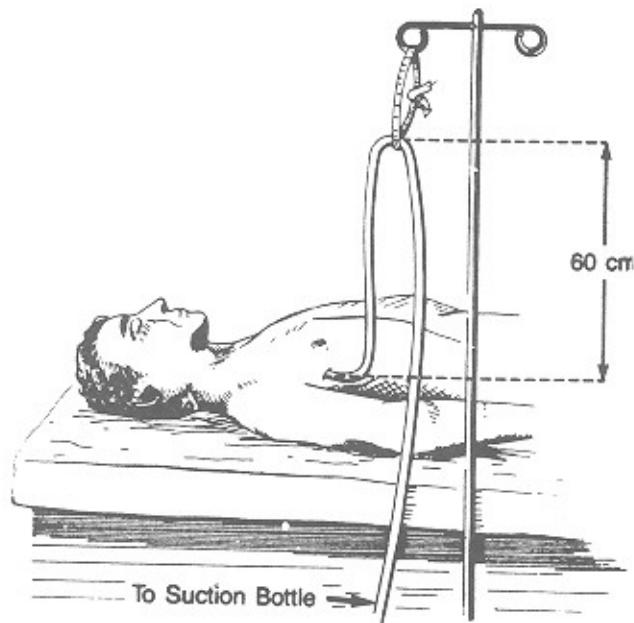
پنوموتوراکس مزمن

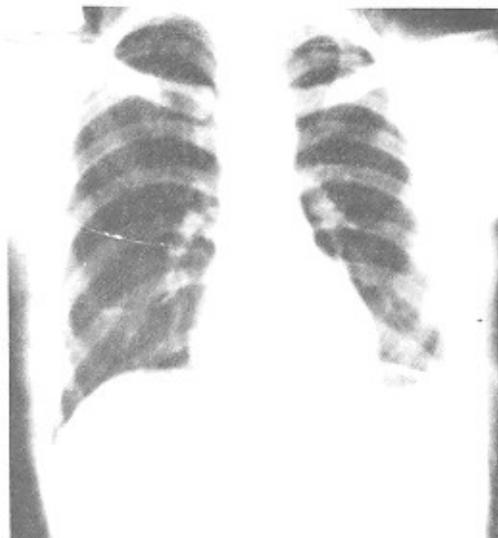
رنگن شماره (۱) پنوموتوراکس دو طرفه همزمان

رنگن شماره (۱) پنوموتوراکس دو طرفه همزمان

(۱) روش جوشکاری

(۲) روش جوشکاری

مراجع

- Demeester T, Lafontain E. Pleura . Surgery of the Chest. Sabiston & Spencer (eds).Philadelphia, Saunders,1990; 16 : 445 - 453.
- Wait M.A, Listerer A. Changing clinical spectrum of spontaneous pneumothorax. Am. J. Surg 1992; 164:528-31.
- Olsen PS ,andersen HQ. Long term results after tetracycline pleurodesis in spontaneous pneumothorax. Ann. Thorac.Surg. 1992; 53:1015-7.
- Devries WC, Wolfe WG. The management of spontaneous pneumothorax and bullous emphysema . Surg. Clin . North America FO 1980; 851-866.
- So S,Yu D.Catheter drainage of spontaneous pneumothorax:suction or no suction , early or late removal Thorax 1982; 37:46-48.
- Weeden D,Smith G.H. Surgical experience in the management of Spontaneous pneumothorax . Thorax 1983;38:737-743.
- Ikeda M, Uno A,Yamane Y, et al Median sternotomy with bilateral bullous resection or unilateral spontaneous pneumothorax with special reference to operative indications. J. Thorac. Cardiovasc. Surg 1988; 96:615-20.
- Kalnins I,Torda TA,Wright JS. Bilateral simultaneous pleurodesis by median sternotomy for spontaneous pneumothorax. Ann. Thorac. Surg 1979; 15:202-206.
- Adkins PC, Smyth NPD. Bilateral simultaneous spontaneous pneumothorax. Dis. Chest 1960; 37:702.
- Almassi GH, Haasler GB. Chemical pleurodesis in the presence of persistent air leak. Ann.Thorac.Surg 1989; 47:786-7.
- Dumire J, Crabbe MM. Autologous "blood patch"pleurodesis for persistent pulmonary air leak.Chest 1992; 101:64-66.
- Fleisher AG, Elavaney GN, Lawson L et al . Surgical management of spontaneous pneumothorax in patients with acquired immunodeficiency syndrome. Ann . Thorax. Surg 1988; 45:21-23.
- Gibb W.R.C, Maiwand M.O. Parietal pleurectomy for simultaneous bilateral spontaneous pneumothorax . Br.J.clin. Pract. 1986; 40:489-490.
- Heimlich J.H. Valve drainage of pleural cavity. Dis. Chest 1968;53:282.
- Larrieu H,Tyers FO,Williams EH,et al. Intrapleural instillation of quinacrine for treatment of recurrent spontaneous pneumothorax. Ann.Thorac.Surg 1979; 28:146-150.
- senks. Sudden death due to bilateral spontaneous pneumothorax caused by rupture of congenital lung cysts 1990; 103:379-83.